

Motion om att utvärdera Vänersborgs kommuns engagemang som ”Fairtrade City”

Sedan 2008 är Vänersborgs kommun en så kallad Fairtrade City. Det innebär att kommunen ska följa vissa kriterier som sätts upp av företaget Fairtrade Sverige AB. Syftet är att ge odlare i fattiga delar av världen bättre villkor.

Som Fairtrade City ska kommunen bidra till ökad försäljning av produkter som är Fairtrade-certifierade. Det sker bland annat genom att kommunen marknadsför varumärket Fairtrade gentemot kommuninvånare och lokalt näringsliv, men också genom att kommunen aktivt väljer att köpa in Fairtrade-certifierade produkter.

Företaget Fairtrade Sverige AB ägs till större delen av Landsorganisationen (LO) och Svenska Kyrkan. Varumärket Fairtrade ägs av den internationella samarbetsorganisationen Fairtrade International, där Fairtrade Sverige AB ingår, och där LO-ordföranden Wanja Lundby-Wedin är styrelseledamot.

Under senare år har flera internationella forskarrapporter kritiserat effekterna av Fairtrade. Bland annat går det inte att bevisa att de odlare i fattiga länder som ansluter sig till Fairtrade får några mätbara ekonomiska fördelar av detta. En stor del av det högre pris som tas ut på Fairtrade-certifierade produkter i konsumentledet, hävdas gå till administration.

Dessutom hävdas det att Fairtrade bidrar till att bevara överproduktion och ineffektiva odlingsmetoder. Det är ofta fördelaktigt för den regionala ekonomin att odlare byter grödor eller går samman till större och mer produktiva gårdar, men Fairtrade binder odlarna till vissa grödor (exempelvis kaffe, som genom överproduktion har ett mycket lågt världsmarknadspris) och småskaliga driftsformer.

Engagemang till förmån för handel med fattiga länder är lovvärt. Om syftet är att gynna utvecklingen i dessa länder, är det dock inte säkert att det mest verkningsfulla är att låta detta engagemang få sitt utlopp inom ramen för varumärket Fairtrade.

Med anledning av ovanstående föreslår jag kommunfullmäktige att besluta:

- Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att redovisa hur Vänersborgs kommuns arbete inom ramen för Fairtrade City har bidragit till att förbättra de ekonomiska villkoren för fattiga odlare i andra delar av världen.
- Att i denna redovisning inkludera en utvärdering om de resurser som Vänersborgs kommun årligen lägger på information och marknadsföring av varumärket Fairtrade, på ett annat sätt än idag skulle kunna bidra till ökad förståelse om hur handel med fattiga länder skapar välstånd, utan att nödvändigtvis sammankopplas med varumärket Fairtrade.
- Att efter denna redovisning ta ställning till om Vänersborgs kommun ska fortsätta vara en så kallad Fairtrade City.

Niklas Claesson (m)